

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135609984.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

↪ Engang da jeg stod med *Diogene Laërtio* a) i Hænderne - en Skribent, ved hvem jeg plejer at fornøje mig overmaade meget - blev jeg forrasket af en Ven, der udmærkede sig ved lærde Studier. Han kastede et Blik i Bogen, og da han saa, at det var Democritib) Levned som jeg havde for Haanden, sagde han: »Sandelig, sandelig, hans Navn var vel værd, at hin flittige Laërtius havde anvendt mere Umage paa det; thi saa vidt som det er muligt at gætte af den om jeg saa maa sige skibbrudne Democriti søndersledne og adspaltede Skrifter, synes ingen af de Gamle at have filosofheret viseligere og artigere end han«c). Dernæst holdt han en lang Tale og forkyndte, hvad *Epicurus*, *Cartesius*, *Jordanus Brunus* og andre skylde Democritod). Jeg fremførte derhos en Ting, som jeg forundrede mig over at saa vel *Laërtius* som *Menagius* e) havde 42 forbigaaet, nemlig denne Philosophs mærkelige Vidnesbyrd mod Sadducæerne om Opstandelsen f). »Opstandelsen?« spurgte min Ven forundret; og da han ønskede at bekomme dette Vidnesbyrd, viste jeg ham *Plinium*, hin Sadducæernes mærkelige Efterkommer i Romer-Folket, hvis ugudelige Ord ere disse: *Disse Ting henhøre til barnagtige Phantasier og ere Paafund af Dødelige, som ere begærlige efter aldrig at forgaa. Ligervis med den af Democrito forjættede Løgn og Sladder om at forvare Menneskenes Legemer, og om at komme til Live igen, han som ej selv har faaet Liv igen. Hvad Pokker er det for en Gatenskab, at Livet igentages i Døden?* Efter at have igennemlæst Stedet svarede min Ven, at maaske burde Philosophens Ord forstaas om Sjælens Udødelighed, hvilken *Plinius* beleerh), eller og sigtedes der med den *Løgn om at komme til Live* paa Democriti Ord til Kong Darium, da han var sorigfuld over sin Hustrus Død, hvilket *Julianus* anføreri); thi der var næppelig Rum for Opstandelsen i Democriti Philosophi. Dertil svarede jeg: »Betænk Ordet *at komme til Live igen*, hvilket *Democritus* uden Tvivl paa *Græsk* har kaldt [x][x][x][x][x][x][x][x][x][x][x][x]; det passer aldeles ikke paa den menneskelige Sjæl, som ej kan dø bort eller atter komme til Live. Betænk fremdeles de nærmeste forudgaaende Ord *om at forvare Menneskenes Legemer*; de lade dig ingenlunde i Tvivl om den sande Mening, som er Opstandelsen. Jeg forbigaar i Tavshed Democriti Ord til Darium, hvilket er alt for fremmed og fravendt fra den foreliggende Sag.« Nu spurgte 43 den anden: »Hvorfra har da Democritus dette Mysterium?« Jeg svarede: »Fra Magernes og Chaldæernes Undervisning, hvilke han hørte og havde til Læremestere i Theologi og Astrologi, efter *Laërtii* Vidnesbyrdj); og nu var det justement Magernes Lære, *at Menneskene skulle komme til Live igen og være udødelige*, som *Theopompus* hjemler mig sammesteds i Fortalen«k). Min Ven blev ved: »Hvorfra havde da Magerne denne Lære?« »Uden Tvivl«, sagde jeg, »fra *Daniel* l) og hans herlige Vidnesbyrd om Opstandelsen. Ja, jeg troer endog, at Democritus har læst i selve Daniel; han var nemlig kyndig i det chaldæiske Maal, om hvilket han har skrevet en Bog, hvoraf alene Titelen er tilovers: *Chaldæisk Sprog* m). Læg hertil at han ogsaa efterlod sig et Skrift *om de hellige Bøger i Babylonn*), hvilket enhver lærd Mand uanmodet vilde igenløse af hin evindelige Forglemmelse og Tidens Overlast, hvis det kunde skaffes tilbage, koste hvad det maatte. Iøvrigt vil jeg ej dølgge, at *Clemens Alexandrinus* o) lærer os, at ogsaa Ghalldæernes første Mand, *Zoroaster* p), førend Daniels Tid (endskønt det ej staar noksom fast, paa hvilken Tid *Zoroaster* levede) troede Opstandelsen; saa at Propheten for den Sags Skyld ogsaa kan have faaet denne Lærdom fra Magerne, af hvilke han nemlig skal være undervist og oplært, efter *Basilii den Stores* Vidnesbyrd i hans Tale om at læse Hedningenes Bøgerq): *Den vise Daniel siges at have i Babylon lært Chaldæernes Visdom og ved den Lejlighed at have lagt sig efter de hellige Lærdomme.*